

# Anmälda brott

Slutlig statistik för 2013

## Anmälda brott

### **Sammanfattning**

#### **Samtliga brott**

- Under 2013 anmäldes drygt 1,4 miljoner brott, vilket är i princip samma nivå som 2012 (en marginell minskning med 606 brott eller  $\pm 0\%$ ).
- Sett till enskilda brottkategorier noteras minskningar i antalet anmälda brott 2013 inom kategorierna skadegörelsebrott, stöldbrott och brott mot person jämfört med föregående år. Under samma period ökade de anmälda brotten inom kategorierna trafikbrott, bedrägeribrott och narkotikabrott.
- De enskilda brottstyper som minskade mest i antal anmälda brott mellan 2012 och 2013 var stöld i butik, varuhus o.d. samt stöld ur och från motordrivet fordon. Minskningen förklaras bland annat av att en del av de ovanstående brotten istället registrerats med de nya brottskoder för stöld av diesel och andra drivmedel som infördes under året.
- Minskningar noteras även för anmälda brott om skadegörelse på motorfordon (inte genom brand), misshandel mot man 18 år eller äldre samt olovligt innehav av alkoholdrycker. Det ska noteras att minskningen av olovligt innehav av alkoholdrycker föregicks av en stor uppgång föregående år.
- De enskilda brottstyper som ökade mest i antal anmälda brott mellan 2012 och 2013 var datorbedrägeri, cykelstöld, bedrägeri med hjälp av internet, innehav av narkotika samt dataintrång.

#### **Stöldbrott**

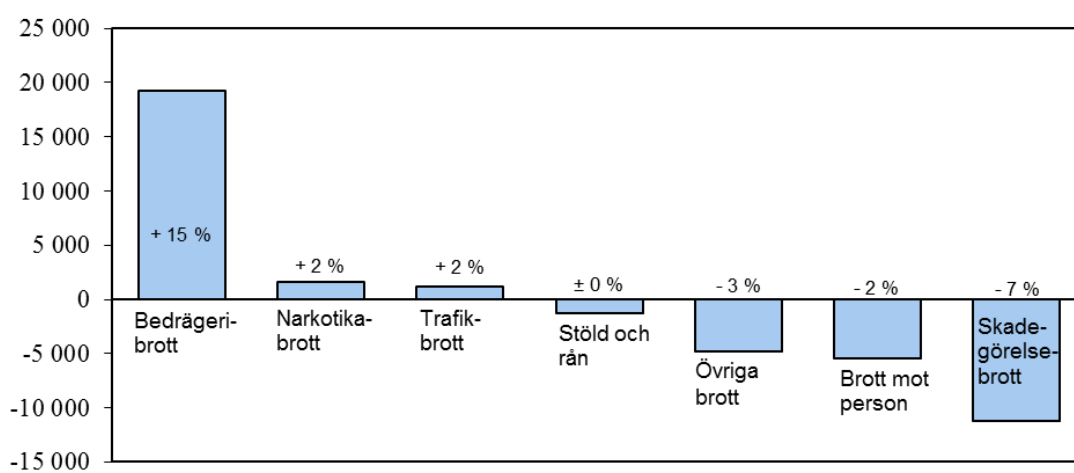
- Under 2013 anmäldes 533 000 stöldbrott (8 kap. brottsbalken), vilket är en marginell minskning jämfört med föregående år (–1 240 anmälda brott).
- Bostadsinbrotten minskade sammantaget med 1 procent till 21 000 anmälda brott. Av dessa utgjorde villainbrotten 13 700 brott, vilket innebar en minskning med 2 procent. Lägenhetsinbrotten låg kvar på nästan samma nivå som året före (7 360 anmälda brott).
- Bilbrotten (biltillgrepp och stöld ur och från motorfordon) minskade med 14 procent till 67 400 anmälda brott under 2013.
- Personrånen minskade med 13 procent till 5 990 anmälda brott. Antalet anmälda butiksrån ökade med 10 procent till 811 brott, medan antalet anmälda bankrån ökade med 6 anmälda brott (+ 29 %).

#### **Brott mot person**

- Under 2013 anmäldes 250 000 brott mot person (3–7 kap. brottsbalken), vilket är 2 procent färre än 2012. Den största minskningen märks för misshandel mot man 18 år eller äldre där 4 730 färre brott (– 12 %) anmäldes 2013 jämfört med föregående år.
- Anmälda ofredanden minskade med 2 procent till 54 900 anmälda brott, det förekommer dock ett enskilt ärende om cirka 1000 ofredande brott under 2013 som dämpar minskningen, vilken skulle varit dubbelt så stor (– 4 %). Även olaga hot minskade till 48 400 brott ( $\pm 0\%$ ).
- De anmälda våldtäkterna minskade med 5 procent till 6 020 brott. Anmälda brott om grov fridskränkning minskade till 1 740 anmälda brott (– 9 %) medan grov kvinnofridskränkning minskade till 2 140 anmälda brott (– 13 %).

### Definition

- *Anmälda brott* omfattar alla de händelser som anmälts och registrerats som brott hos Polisen, Åklagarmyndigheten, Tullverket och Ekobrottsmyndigheten. De anmälda brotten inkluderar även händelser som efter utredning visar sig inte vara brott. För en mer detaljerad beskrivning, se avsnittet *Statistikens innehåll*.



Figur 1. Förändringar i antalet anmälda brott mellan 2012 och 2013 (procentuell förändring inom respektive brottskategori redovisas inuti staplarna).

\* Kategorin *Övriga brott* utgörs av de brott som inte ingår i någon av de andra kategorierna. Det är bland annat bidragsbrott, smuglingsbrott, alkoholbrott, miljöbrott och överträdelse av besöksförbud.

### Inledning

Statistiken över anmälda brott ger en övergripande bild av ärendeinflödet till Polisen, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och Tullverket. Den visar antalet händelser som har anmälts och registrerats som brott hos dessa myndigheter.

Statistiken redovisas i huvudsak i enlighet med den juridiska indelningen av brott i lagstiftningen. I vissa fall förekommer dock information som är mer detaljerad än det lagrum som reglerar brottet. Det gäller till exempel anmälda fall av misshandel, som bland annat redovisar ålder och kön på den utsatta personen. I vissa andra fall är statistiken mindre detaljerad än lagstiftningen, vilket är fallet för en stor del av brotten mot den specialstraffrättsliga lagstiftningen.

När du tolkar statistiken, *tänk på att ...*

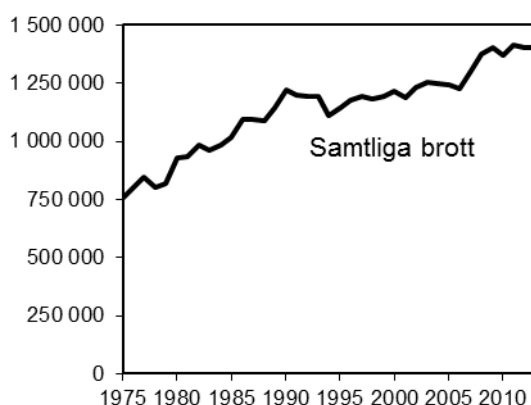
- statistiken visar antalet *anmälda* brott och inte det totala antalet faktiskt begångna brott. Hur stor andel av de faktiska brotten som anmäls varierar beroende på brottstyp.
- det faktiska antalet brott oftast är högre än det antal brott som redovisas i statistiken. Ett undantag är anmälda fall av dödligt våld, där det faktiska antalet är lägre än vad anmälningstatistiken visar. Det beror på att dessa anmälningar

främst visar antalet händelser med dödlig utgång som behöver utredas för att bedöma om ett mord eller dråp har begåtts eller inte.

- benägenheten att anmäla brott kan förändras över tid, till exempel på grund av förändrade attityder i samhället eller ändrade försäkringsvillkor. Detta gör det svårare att utifrån de anmälda brotten avgöra om brottsligheten i samhället faktiskt ökar eller minskar.
- för vissa brottstyper, som narkotikabrott och trafikbrott, beror antalet anmälda brott främst på Polisens och andra myndigheters kontroll- och spaningsinsatser. Om insatserna förändras påverkar det oftast antalet anmälda brott.
- utvecklingen av de anmälda brotten kan påverkas av förändringar i lagstiftningen.

### Utvecklingen av samtliga anmälda brott

Under 2013 anmäldes totalt 1 400 000<sup>1</sup> brott till polis, tull eller åklagare. Det är 606 färre brott ( $\pm 0\%$ ) än 2012. Under en tioårsperiod (2004–2013) har antalet anmälda brott ökat med 153 000 brott (+12%). Sedan 1975 karaktäriseras utvecklingen av samtliga anmälda brott av en kontinuerlig ökning. Den genomsnittliga ökningstakten, det vill säga den procentuella förändringen år från år, har dock varit mindre stark efter 1990-talet.



#### År 2013 och förändring jämfört med föregående år:

Samtliga brott	1 400 000 brott
	– 606 ( $\pm 0\%$ )

Figur 2. Det totala antalet anmälda brott 1975–2013.

Anmälda bedrägeribrott, narkotikabrott och trafikbrott hör till de större brottskategorier som ökade mest i antal anmälda brott under 2013, medan stöld och rån, brott mot person och skadegörelsebrott minskade mest i antal. Övriga brottstyper, som inte kan sorteras in i någon av de nämnda kategorierna, minskade med 3 procent (se *Figur 1* ovan).

De enskilda brottstyper som ökade mest i antal anmälda brott var datorbedrägeri, cykelstöld, bedrägeri med hjälp av internet, innehav av narkotika och dataintrång. De enskilda brottstyper som minskade mest var stöld i butik, varuhus o.d., stöld ur och från motordrivna fordon, olovlig försäljning och olovligt innehav av alkoholdrycker, skadegörelse på motorfordon (inte genom brand) samt misshandel mot man 18 år eller äldre. Det ska dock tilläggas att brottstypen olovligt innehav av alkoholdrycker ökade kraftigt 2012 på grund av ett antal enskilda ärenden i Kronobergs län det året. Årets minskning kan därför delvis ses som en återgång till tidigare års nivåer (se *Tabell 1* nedan).

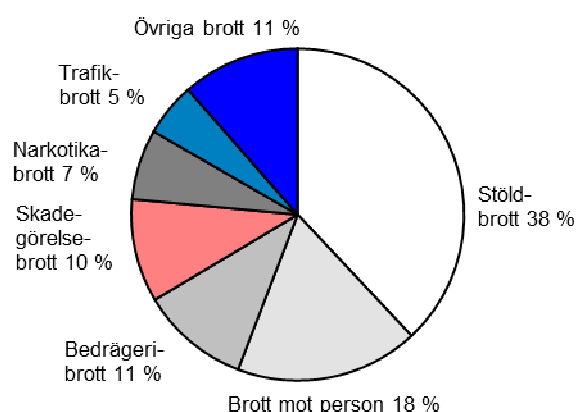
<sup>1</sup> Talen över antal anmälda brott redovisas avrundade efter principen om tre informationsgivande siffror. Detta kan exemplifieras med följande fall: 1 401 982 brott blir 1 400 000, och 1 564 brott blir 1 560, medan 373 brott inte avrundas, utan förblir 373.

Urval av brottstyper som ökat 2013	Förändring jämfört med 2012		Urval av brottstyper som minskat 2013	Förändring jämfört med 2012	
	Antal	Procent		Antal	Procent
Datorbedrägeri	+ 11 900	+ 53 %	Stöld i butik, varuhus o.d.	- 11 600	- 19 %
Cykelstöld	+ 5 640	+ 9 %	Stöld ur och från motordrivet fordon	- 10 200	- 16 %
Innehav av narkotika	+ 3 610	+ 12 %	Olovlig försäljning och olovligt innehav av alkoholdrycker	- 5 900	- 85 %
Bedrägeri med hjälp av internet	+ 2 870	+ 13 %	Misshandel mot man 18 år eller äldre	- 4 730	- 12 %
Dataintrång	+ 2 360	+ 27 %	Skadegörelse på motorfordon (inte genom brand)	- 3 810	- 10 %

Tabell 1. Brottstyper som ökat respektive minskat 2013.

### Brottsstrukturen

Under 2013 utgjorde stöldbrotten 38 procent av samtliga anmälda brott. Den senaste tioårsperioden (2004–2013) utmärks dock av en pågående minskning av stöldbrottens andel av samtliga anmälda brott med 14 *procentenheter*. Även andelen trafikbrott och skadegörelsebrott har minskat de senaste tio åren med 1 respektive 2 procentenheter. De flesta övriga brottskategorier har ökat sina andelar. Brott mot person (3–7 kap. brottsbalken) ökade med 4 procentenheter, bedrägeribrotten ökade med 15 procentenheter och narkotikabrotten ökade med 3 procentenheter, under perioden.



### År 2013 jämfört med 2004:

(Brottskategorier i procent av samtliga anmälda brott, samt skillnad i procentenhet.)

	2004	2013	Skillnad procentenhet
Stöldbrott	52	38	- 14
Brott mot person	14	18	+ 4
Bedrägeribrott	5	11	+ 6
Skadegörelsebrott	12	10	- 2
Narkotikabrott	4	7	+ 3
Trafikbrott	6	5	- 1
Övriga brott	8	12	+ 4

Figur 3. Brottskategorier i procent av det totala antalet anmälda brott 2013 (1 400 000 brott).

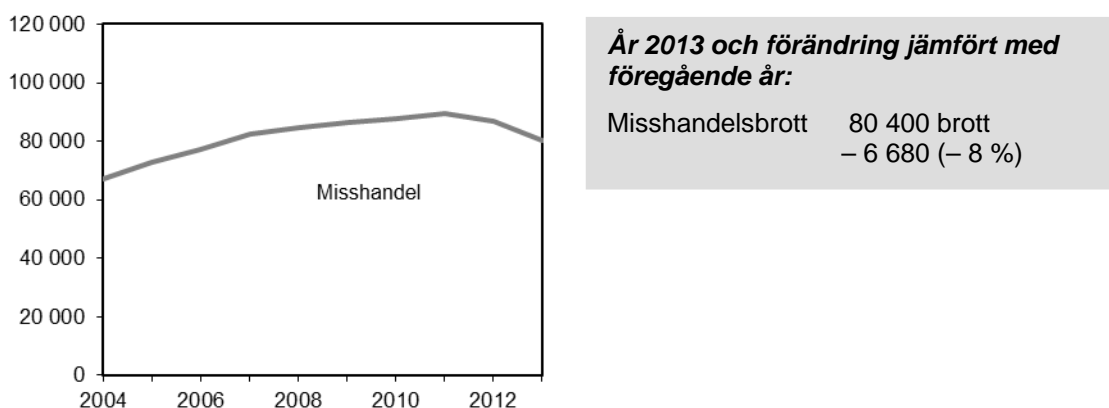
### Utvecklingen av anmälda brott mot person

Under 2013 anmäldes 250 000 brott mot person (3–7 kap. brottsbalken), vilket är färre brott än 2012 (- 2 %). Under den senaste tioårsperioden har de anmälda brotten mot person ökat med 42 procent.

Antalet brott mot person under 2013 motsvarar 18 procent av samtliga anmälda brott det året. Anmälda brott om misshandel, olaga hot eller ofredande står tillsammans för knappt tre fjärdedelar av de anmälda brotten mot person. Övriga brott som ingår i kategorin är bland annat dödligt våld, sexualbrott, vållande till annans död eller till kroppsskada, grov fridskränkning och grov kvinnofridskränkning, olaga förföljelse, sexuellt tvång och egenmäktighet med barn. I detta kapitel beskrivs utvecklingen för ett urval av de brottstyper som ingår i brott mot person.

## Misshandel och fridskränkingsbrott

Totalt anmäldes 80 400 misshandelsbrott under 2013, vilket är en minskning med 8 procent jämfört med 2012. De anmälda misshandelsbrotten ökade successivt mellan 2004–2011, för att därefter minska. Under 2013 anmäldes 20 procent fler misshandelsbrott än 2004.



Figur 4. Antal anmälda misshandelsbrott 2004–2013.

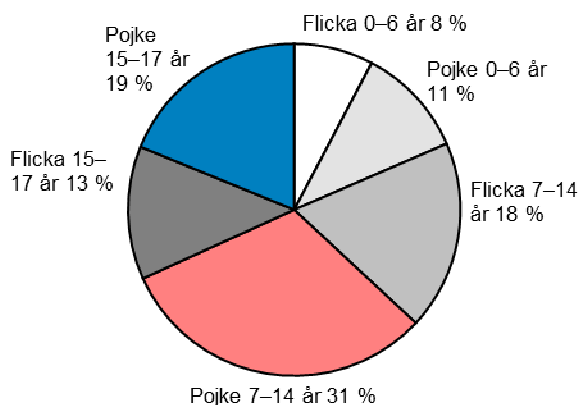
Misshandel mot personer 18 år och äldre redovisas i brottsstatistiken efter kön, om gärningspersonen är bekant eller obekant med offret samt om brottet skett inomhus eller utomhus. Den vanligaste brottstypen för anmäld misshandel mot kvinna 18 år och äldre är misshandel inomhus av bekant, medan det för anmäld misshandel mot man 18 år och äldre är misshandel utomhus av obekant.<sup>2</sup>

Under 2013 uppgick antalet *misshandelsbrott mot kvinna 18 år eller äldre* till 27 100 brott, vilket motsvarar en minskning med 5 procent. Av dessa brott avsåg 17 000 brott misshandelsbrott som skett inomhus av bekant. Även det en minskning (- 3 %).

Under 2013 anmäldes 35 700 *misshandelsbrott mot man 18 år eller äldre*, vilket är 12 procent färre brott än 2012. Omkring 15 400 anmälda brott avsåg misshandel utomhus av en obekant. Det motsvarar en minskning med 13 procent, jämfört med föregående år.

År 2013 anmäldes sammantaget 17 700 misshandelsbrott mot barn i åldern 0–17 år. Det motsvarar 22 procent av alla anmälda misshandelsbrott. Av dessa riktades 6 910 (39 %) mot flickor och 10 700 (61 %) mot pojkar. Sett var för sig har åldersgrupperna 0–6 år, 7–14 år och 15–17 år ungefär samma andelsmässiga fördelning av kön i de anmälda brotten. Totalt sett minskade antalet anmälda misshandelsbrott mot barn (0–17 år) med 3 procent mellan 2012 och 2013. Antalet anmälda *misshandelsbrott mot barn i åldern 0–6 år* ökade med 1 procent till 3 260 anmälda brott under 2013. Medan antalet anmälda *misshandelsbrott mot barn i åldern 7–14 år* var nästan oförändrat ( $\pm 0$  %), 8 780 brott. Misshandelsbrotten mot barn i åldern 7–14 år anmäls i hög grad av skolan, vilket slår igenom i statistiken på så sätt att färre brott anmäls under sommaren än under terminerna.

<sup>2</sup> Sedan 2009 redovisas även de brott som skett inomhus av en gärningsperson som är bekant med offret, uppdelat på *nära relation* respektive *ej nära relation*. Definitionen av nära relation är att offret och gärningspersonen är eller har varit gifta eller sammanboende under äktenskapsliknande förhållanden eller har gemensamma barn utan att bo tillsammans.



Figur 5. Anmälda misshandelsbrott mot barn 0–17 år i procent av det totala antalet anmälda misshandelsbrott mot barn 2013 (17 700 brott).

Mellan 2012–2013 minskade antalet anmälda brott om *grov kvinnofridskränkning* (2 140 brott) och *grov fridskränkning* (1 740 brott) med 13 respektive 9 procent. Grov fridskränkning har ökat kraftigt om man ser till de senaste tio åren (2004–2013). Jämfört med 2004 anmäldes drygt fyra gånger fler brott om grov fridskränkning under 2013. Eftersom kvinnofrids- och fridskränkingsbrotten består av flera brott, såsom misshandel, olaga hot etc. som sammantaget utgör ett led i en upprepad kränkning, ska utvecklingen i dessa brottstyper tolkas i ljuset av fridsbrottens utveckling och hur Polisen och Åklagarmyndigheten hanterar dessa brott.

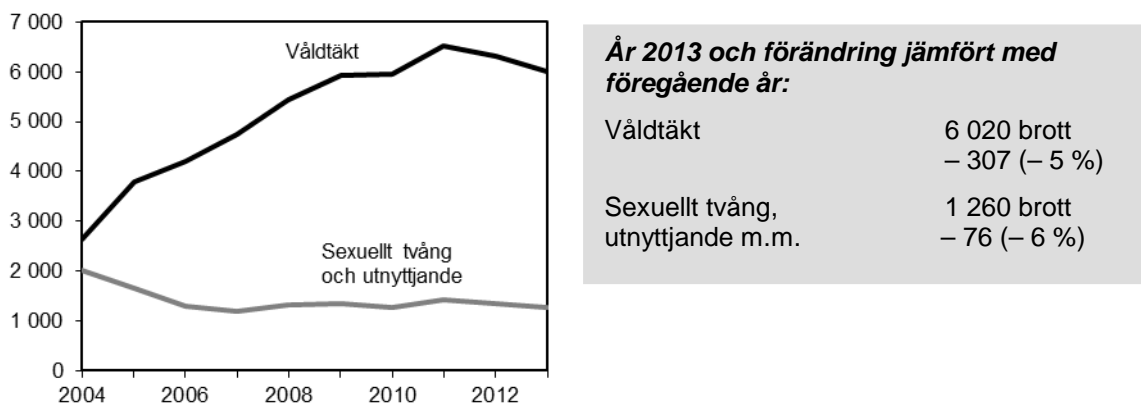
#### Våldtäkt och andra sexualbrott

År 2013 anmäldes totalt 17 700 *sexualbrott*, vilket är en ökning med 5 procent jämfört med 2012. Anmälda brott om våldtäkt, sexuellt ofredande och sexuellt tvång, utnyttjande m.m. stod för 91 procent av brotten i kategorin sexualbrott.

De anmälda *våldtäkterna* minskade med 5 procent till 6 020 anmälda brott mellan 2012 och 2013, medan anmälda brott om *sexuellt ofredande* ökade till 8 800 anmälda brott (+ 16 %). *Sexuellt tvång, utnyttjande med mera* minskade med 6 procent jämfört med föregående år.

Sett till en tioårsperiod (2004–2013) har de anmälda våldtäkterna ökat markant, vilket till stor del kan förklaras av förändringar i sexualbrottslagstiftningen som trädde i kraft den 1 april 2005. Förändringarna resulterade bland annat i en utvidgning av definitionen av våldtäkt, vilket innebar att vissa gärningar som tidigare rubricerades som sexuellt utnyttjande kom att rubriceras som våldtäkt. Att antalet anmälda våldtäkter ökade mellan 2005–2011 kan ses som ett resultat av lagändringen, samtidigt som antalet anmälda brott avseende sexuellt tvång och utnyttjande minskade. Nivåerna i statistiken påverkas också av enstaka anmälningar innehållande ett stort antal brott mot ett och samma brottsoffer (2005 och 2008). Från och med den 1 juli 2013 skärptes sexualbrottslagstiftningen återigen; bland annat utvidgades våldtäkt till att omfatta de fall där offret möter ett övergrepp med passivitet. Även förändringar i anmälningsbenägenheten kan påverka hur många våldtäkter som anmäls.





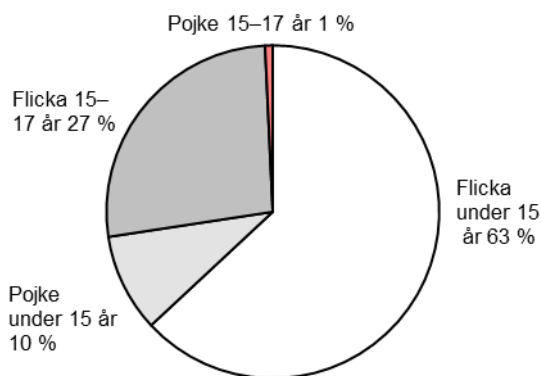
**År 2013 och förändring jämfört med föregående år:**

Våldtäkt 6 020 brott  
– 307 (– 5 %)

Sexuellt tvång, utnyttjande m.m. 1 260 brott  
– 76 (– 6 %)

Figur 6. Antal anmälda våldtäkter och sexuellt tvång och utnyttjande m.m. 2004–2013.

Totalt anmäldes 2 660 våldtäkter mot barn i åldern 0–17 år. I 90 procent av fallen (2 390 anmälda brott) var offren flickor. Störst andel flickor (63 %) och pojkar (10 %) återfanns i åldersgruppen barn under 15 år.



Figur 7. Anmälda våldtäkter mot barn 0–17 år i procent av det totala antalet anmälda våldtäkter mot barn 2013 (2 660 brott).

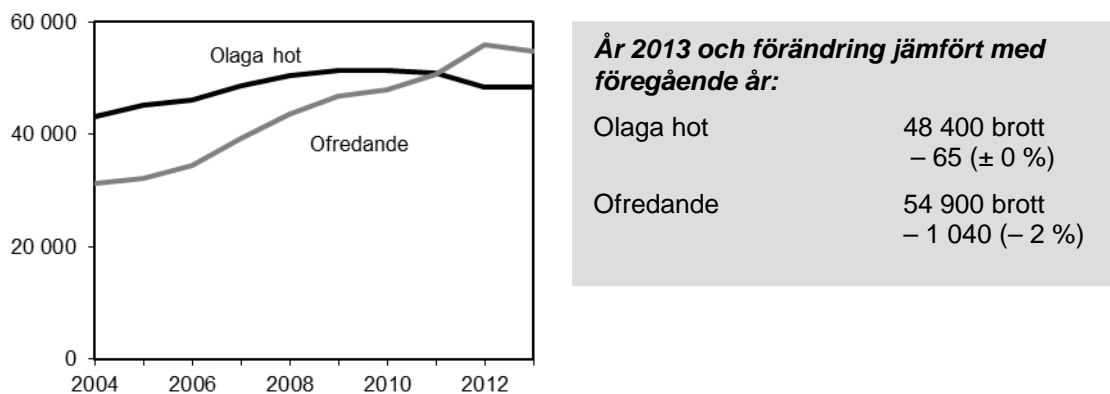
## Dödligt våld

I statistiken över anmälda mord, dråp eller misshandel med dödlig utgång redovisas samtliga händelser med dödlig utgång som polisanmälts och där det har funnits anledning att utreda om händelsen utgör ett mord eller dråp m.m. Under utredningens gång visar sig dock många av dessa händelser vara något annat än dödligt våld, till exempel självmord, olycka eller naturlig död, men finns kvar i statistiken över anmälda brott. I anmälningsstatistiken ingår även dödligt våld som begås utomlands, men som anmälts och registreras i Sverige. Sammantaget innebär detta att statistiken över anmälda brott ger en överskattad bild av det faktiska antalet fall av dödligt våld som sker i Sverige årligen och uppgiften redovisas av denna anledning inte här.

För att kunna presentera en korrekt uppgift om antalet konstaterade fall av dödligt våld i Sverige genomför Brå årligen en specialstudie där varje enskild anmälan av fullbordat mord, dråp eller vållande till annans död granskas. Resultatet av studien presenteras i en särskild rapport som finns tillgänglig på Brås webbplats: [www.bra.se/dodligt-vald](http://www.bra.se/dodligt-vald). Resultatet för 2013 kommer att publiceras i samband med den slutliga brottsstatistiken den 31 mars 2014.

## Olaga hot och ofredande

Under 2013 anmäldes 48 400 brott om *olaga hot*, vilket är en minskning med 65 antal anmälda brott jämfört med 2012. Antalet anmälda *ofredanden* minskade med 2 procent till 54 900 anmälda brott. Det förekommer dock ett enskilt ärende om cirka 1000 ofredande brott under 2013. Ärendet dämpar minskningen, vilken skulle varit dubbelt så stor (– 4 %) utan det enskilda ärendet.

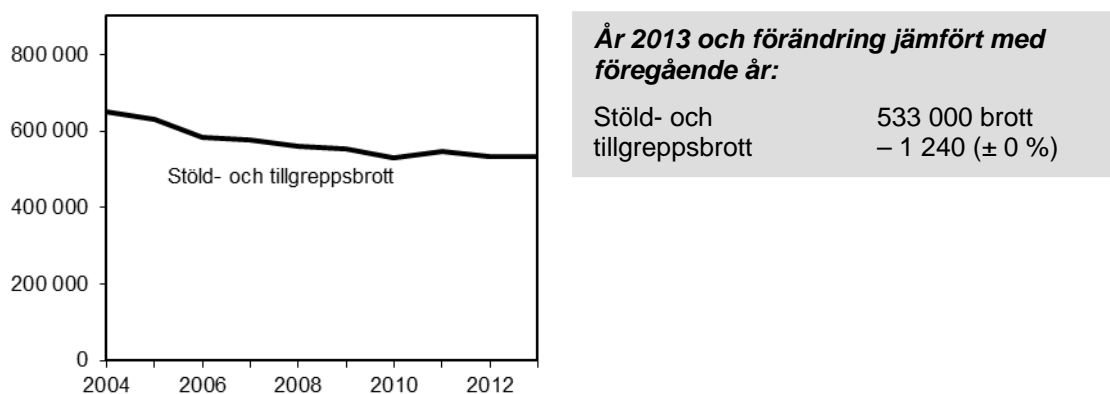


Figur 8. Antal anmälda fall av olaga hot och ofredanden 2004–2013.

Sett till en tioårsperiod har antalet anmälda brott avseende ofredande och olaga hot ökat. Antalet olaga hot ökade fram till 2009, men har därefter planat ut. Även ökningen av antalet ofredanden har avstannat och uppvisar en minskning sedan 2012. När det gäller olaga hot och ofredande mot personer under 18 år kan det noteras att anmälningarna, i likhet med misshandel mot ungdomar (7–14 år), minskar tydligt under sommar-månaderna.

## Utvecklingen av anmälda stöld- och tillgreppsbrott

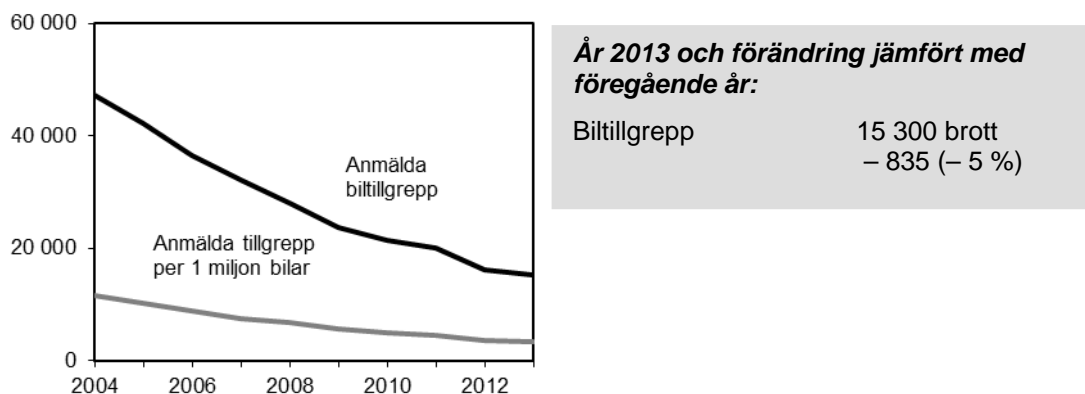
De anmälda stöld- och tillgreppsbrotten (8 kap. brottsbalken) minskade marginellt under 2013 jämfört med 2012. De stöldbrott som minskade mest i antal var stöld ur och från motordrivna fordon, biltillgrepp samt stöld i butik, varuhus o.d. De två enskilda brottstyperna inom kategorin som ökade mest i antal under året var cykel- och fickstöld. De anmälda stöldbrotten har i princip minskat kontinuerligt under den senaste tioårsperioden och ligger nu på en nivå som är 18 procent lägre än 2004.



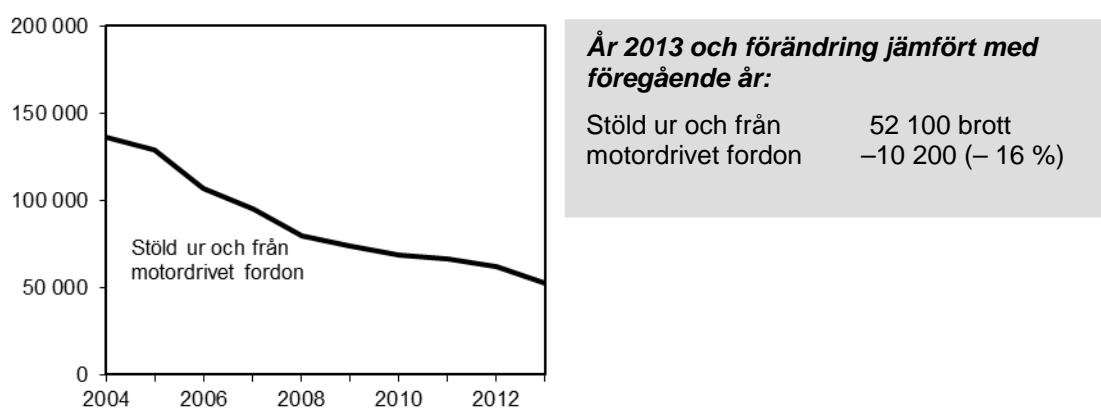
Figur 9. Antal anmälda stöld- och tillgreppsbrott 2004–2013.

## Bilbrott

År 2013 minskade de anmälda bilbrotten (biltillgrepp och stöld ur och från motorfordon) med 11 000 brott jämfört med 2012 (– 14 %). Totalt anmäldes 15 300 biltillgrepp och 52 100 stölder ur och från motordrivet fordon under 2013. Sedan 2004 har antalet biltillgrepp minskat med 68 procent, medan antalet stölder ur och från motorfordon har minskat med 62 procent.



Figur 10. Antal anmälda biltillgrepp och antal anmälda biltillgrepp per 1 miljon bilar i trafik 2004–2013 (källa för uppgifter om antal bilar i trafik: SIKA för 2002–2009, Trafikanalys för 2010–2013).

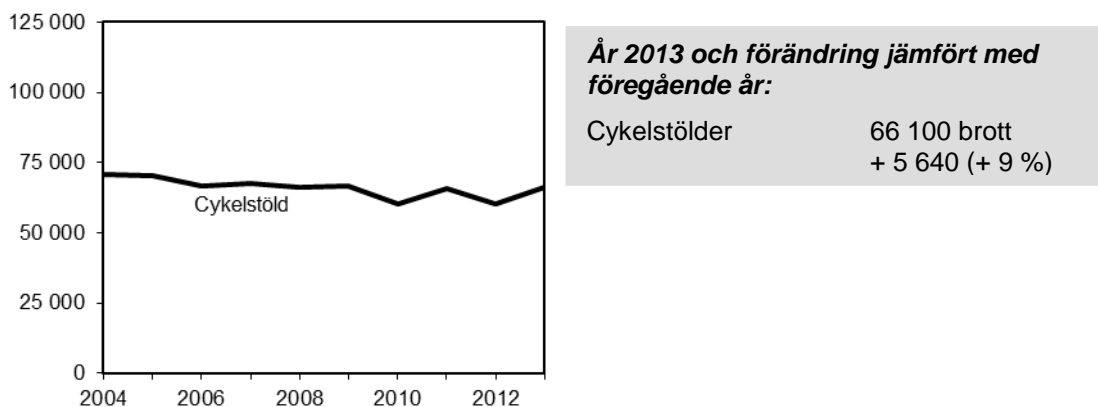


Figur 11. Antal anmälda stölder ur och från motordrivet fordon 2004–2013.

Från och med 2013 registreras stöld av diesel samt stöld av andra drivmedel med egna brottskoder. Under året noterades 9 600 respektive 13 800 anmälningar om brott med dessa koder.

## Cykelstöld

År 2013 anmäldes 66 100 cykelstölder, vilket är en ökning med 9 procent jämfört med föregående år. Under de senaste tio åren har de anmälda cykelstölderna dock minskat med 7 procent och ligger på en nivå som är lägre än 2004, då 70 900 cykelstölder anmäldes.



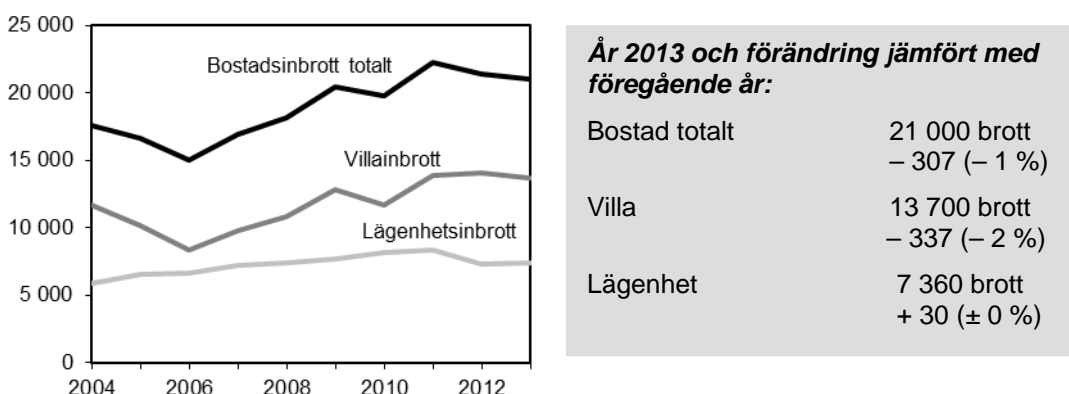
Figur 12. Antal anmälda cykelstöld 2004–2013.

### Bostadsinbrott och andra inbrottsstöld

År 2013 anmäldes 85 200 inbrottsstöld, vilket är en minskning med 3 procent jämfört med 2012. Antalet anmälda inbrott i villa och radhus minskade med 2 procent till 13 700 brott. Lägenhetsinbrotten ökade marginellt under 2013 till 7 360 inbrott under året.

Under den senaste tioårsperioden har antalet anmälda bostadsinbrott varierat, men visat på en uppåtgående trend. Lägenhetsinbrotten ökade kontinuerligt fram till 2011, då denna utveckling bröts. Utvecklingen för villainbrotten karaktäriseras under samma period av svängningar upp och ner. Efter nedgången under året ligger nu nivån anmälda villainbrott 17 procent högre än för tio år sedan.

De anmälda villainbrotten har under de senaste tio åren fått en alltmer säsongsbetonad prägel. Vid mer detaljerade analyser framträder november som den månad då det anmäls flest villainbrott, tätt följd av oktober och december. Denna struktur återfinns inte bland lägenhetsinbrotten, som uppvisar en relativt jämn nivå av antal anmälda brott under året.

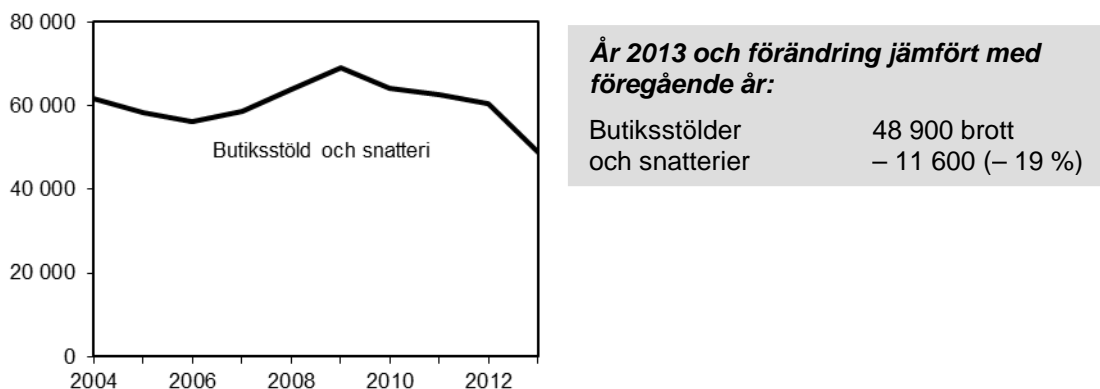


Figur 13. Antal anmälda bostadsinbrott 2004–2013.

### Butiksstöld och fickstöld

- Under 2013 anmäldes 48 900 stöld och snatterier från butik, vilket är en minskning med 19 procent jämfört med 2012. Antalet anmälda butiksstöld har varierat under den senaste tioårsperioden, men trenden har varit nedåtgående de senaste fyra åren, och antalet ligger nu 21 procent lägre än för tio år sedan. En del av minskningen 2013 förklaras dock av att vissa butiksstöld istället registrerats på

de nya brottskoder för stöld av diesel och andra drivmedel som infördes under året (se ovan).

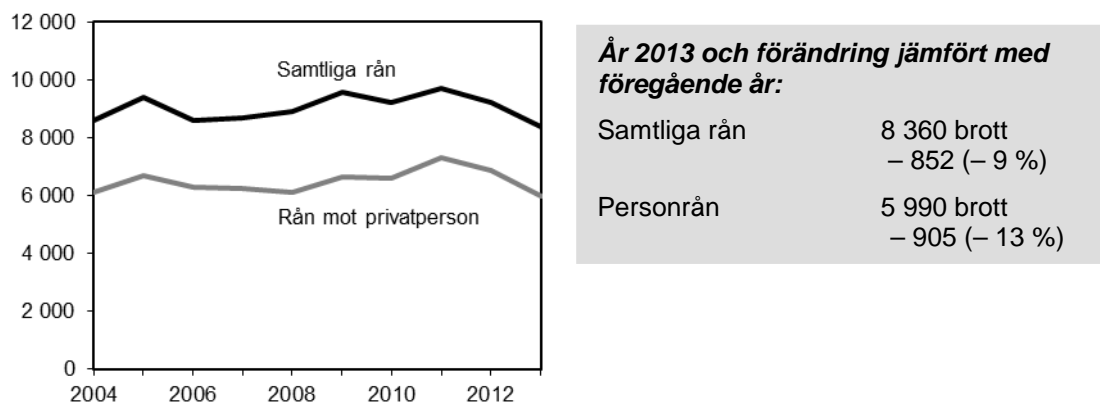


Figur 14. Antal anmälda butiksstölder och snatteri 2004–2013.

Under 2013 anmäldes 54 700 fickstölder. Det är en ökning med 3 procent jämfört med föregående år (+ 1 750 brott).

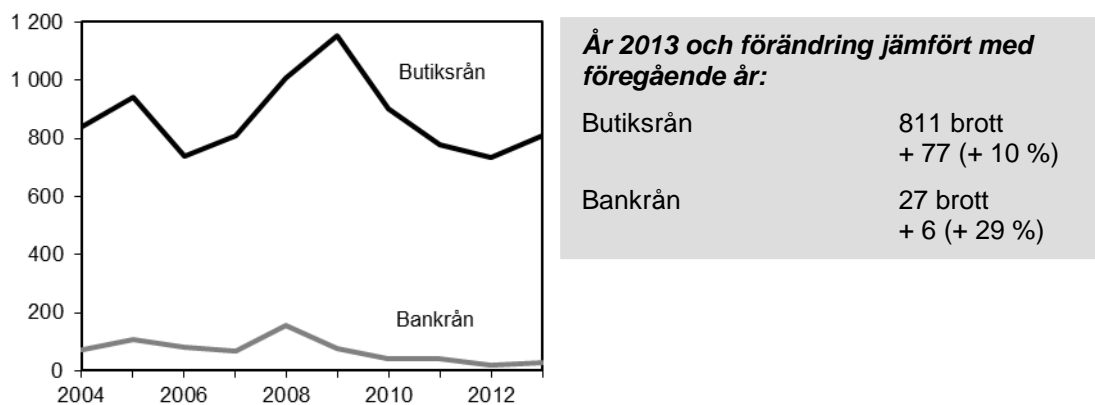
## Rån

Antalet anmälda rån minskade med 9 procent under 2013 jämfört med föregående år. Totalt anmäldes 8 360 rån. Antalet rån mot privatpersoner (personrån), som är den vanligaste typen av rån, minskade med 13 procent jämfört med 2012. Både det totala antalet anmälda rån och personrån har minskat de två senaste åren.



Figur 15. Antal anmälda rån (totalt) och personrån 2004–2013.

Antalet anmälda rån i övriga kategorier är betydligt färre. Bland de övriga kategorierna återfinns bland annat *butiksrån*, som under 2013 ökade med 10 procent jämfört med föregående år till 811 anmälda brott. År 2013 anmäldes 27 rån mot *bank*, vilket är en ökning med sex rån jämfört med 2012. De anmälda bankrånen är en liten brottstyp som under de senaste tio åren varierat relativt kraftigt i antal. Även antalet anmälda rån mot *värde transporter*, som minskade med tolv till 38 brott under 2013, har visat relativt stora svängningar under 2000 och 2010-talet. *Taxirånen* ökade med 17 anmälda brott under året, till 57. För att tolka utvecklingen av anmälda rån ska man tänka på att statistiken omfattar såväl fullbordade brott som försök till brott och stämpling till brott.



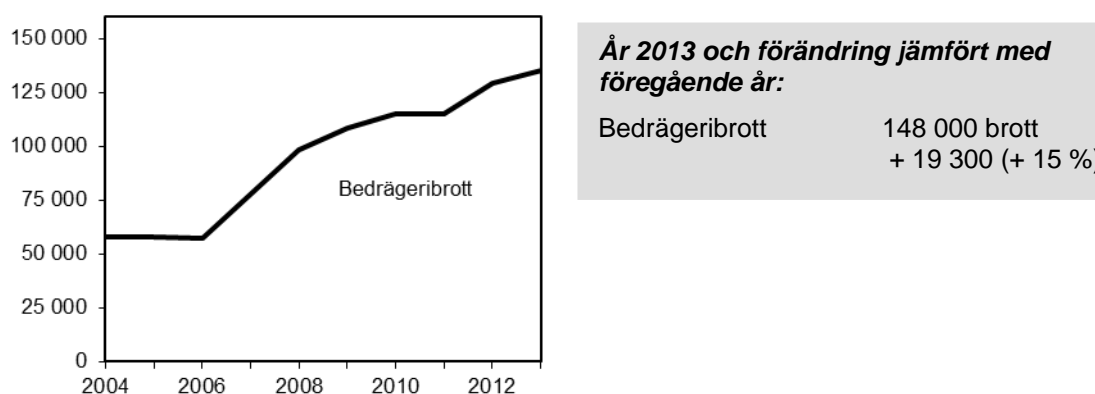
Figur 16. Antal anmälda butiksrån och bankrån 2004–2013.

### Utvecklingen av övriga anmälda brott

#### Bedrägeribrott

Under 2013 anmäldes cirka 148 000 bedrägeribrott. Det är en ökning med 19 300 brott (+ 15 %) jämfört med 2012. Datorbedrägeri har ökat med 53 procent till 34 300 anmälda brott, samtidigt som bedrägeri med hjälp av bluffaktura har minskat med 21 procent till 12 700 anmälda brott.

Under den senaste tioårsperioden har de anmälda bedrägeribrotten ökat med 157 procent. Anmälningssbenägenheten varierar mellan olika typer av bedrägerier, vilket beror på skillnader i omständigheter vid brottet, samt myndigheters och privata aktörers förmåga att upptäcka de brott som riktas mot dem. Bedrägeri är ett typiskt seriebrott där en enda bedragare kan ge upphov till tusentals anmälda brott under en kort period. Bedrägerierna kan därför uppvisa stora skillnader i statistiken från år till år.

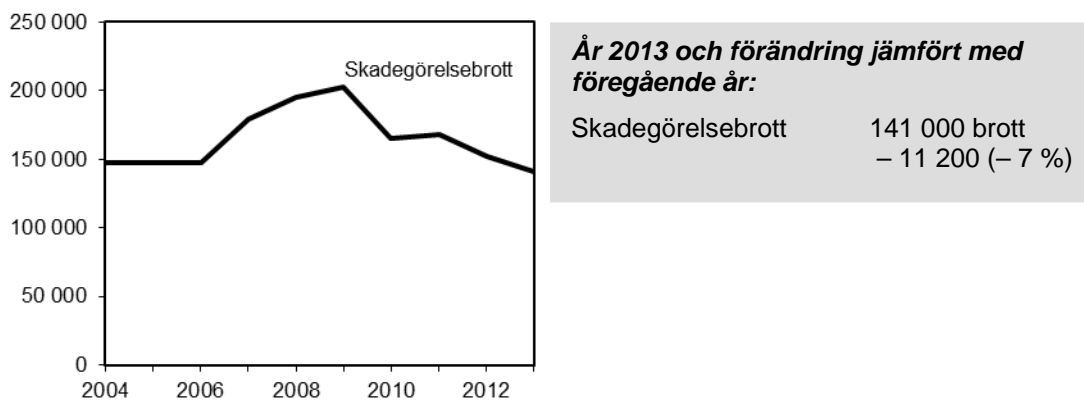


Figur 17. Antal anmälda bedrägeribrott 2004–2013.

Fram till och med 2007 ingick bidragsbrott i redovisningen av statistiken över anmälda bedrägeribrott, men den 1 augusti 2007 trädde bidragsbrottslagen i kraft och började tillämpas för bedrägerier som begås mot vissa statliga och kommunala myndigheter. Detta innebär att dessa brott numera redovisas som brott mot bidragsbrottslagen. År 2013 anmäldes 10 400 bidragsbrott, vilket motsvarar en ökning med 24 procent jämfört med 2012. Hälften av bidragsbrotten avser brott mot Försäkringskassan. Dessa brott ökade med 43 procent, till 5 180 anmälda brott.

## Skadegörelsebrott

År 2013 anmäldes 141 000 *skadegörelsebrott*, vilket är 7 procent färre brott än föregående år. De anmälda skadegörelsebrotten har totalt sett minskat med 4 procent sedan 2004.

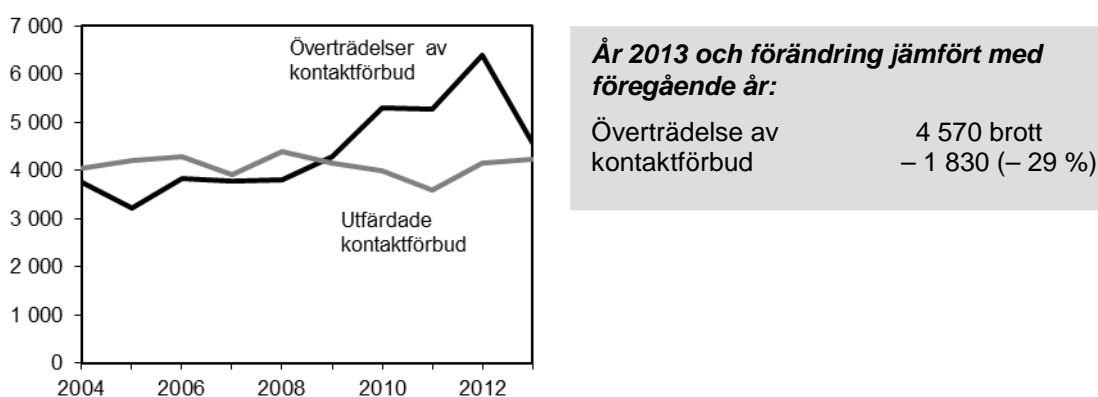


Figur 18. Antal anmälda skadegörelsebrott 2004–2013.

## Överträdelse av kontaktförbud

Den 1 oktober 2011 ersattes lagen om besöksförbud med lagen om kontaktförbud (SFS 2011:487) i syfte att förbättra situationen för de personer som på olika sätt har utsatts eller riskerar att utsättas för våld, hot och trakasserier. Lagändringen innebär bland annat att de som dömts till kontaktförbud nu kan övervakas med hjälp av elektronisk fotboja. Detta bör beaktas vid analyser av de anmälda brotten utveckling.

År 2013 anmäldes 4 570 överträdelser av kontaktförbud, vilket är en minskning med 1 830 brott sedan föregående år. Enligt uppgifter från Åklagarmyndigheten utfärdades 4 230 kontaktförbud under året, vilket är fler än året dessförinnan. Vid denna typ av brott är det vanligt att en enskild gärningsperson begår ett upprepat antal överträdelser mot ett kontaktförbud, vilket resulterar i ett stort antal brott i en enda anmälan. Enstaka stora ärenden av denna typ kan ge upphov till relativt stora variationer i antalet anmälda överträdelser mellan olika år.

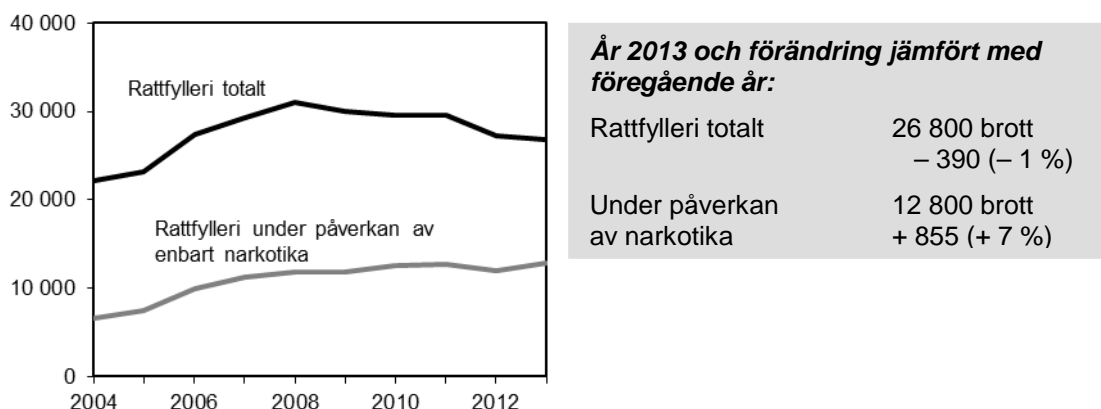


Figur 19. Antal anmälda överträdelser av kontaktförbud och antal utfärdade kontaktförbud 2004–2013.

## Rattfylleribrott

År 2013 anmäldes 26 800 rattfylleribrott. Rattfylleri där personen varit påverkad av alkohol och/eller narkotika minskade med 390 anmälda brott, vilket motsvarar en

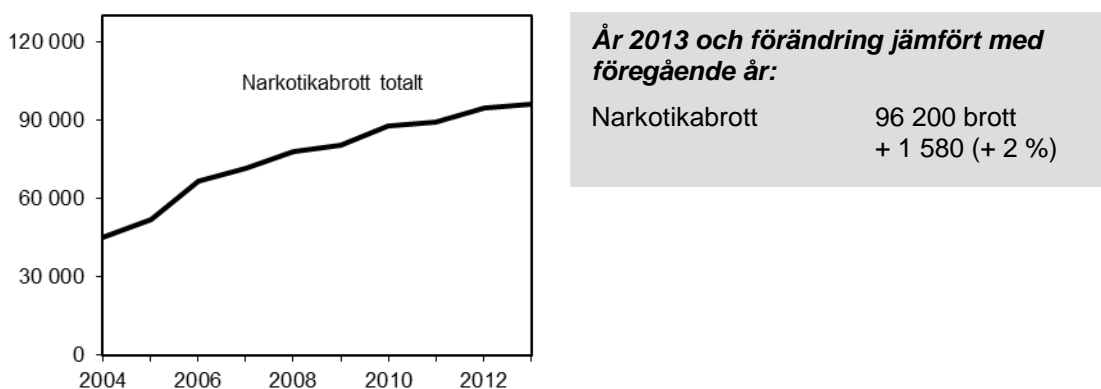
nedgång på 1 procent. Rattfylleri under påverkan av narkotika, så kallat drograttfylleri, ökade i sin tur med 7 procent till 12 800 anmälda brott.



Figur 20. Antal anmälda rattfylleri brott 2004–2013.

### Narkotikabrott

År 2013 ökade antalet anmälda brott mot *narkotikastrafflagen* till 96 200 brott (+ 2 %) Under 1990-talet låg antalet anmälda narkotikabrott på en relativt konstant nivå. Därefter har antalet anmälda brott ökat kraftigt och under den senaste tioårsperioden (2004–2013) har de anmälda narkotikabrotten mer än dubblats. Narkotikabrotten tillhör de brottskategorier där antalet anmälda brott i hög grad påverkas av polisens spanings- och ingripande verksamhet. Under 2000-talet har polisens insatser på området intensifierats, vilket har gett utslag i statistiken.



Figur 21. Antal anmälda narkotikabrott 2004–2013.

### Några nya redovisningar 2013

Från och med årsskiftet 2013 särredovisas ett antal nya brottstyper i statistiken. Här redovisas antalet anmälda brott för några av dem. Under 2013 noterades 1 700 anmälda djurplågeribrott och 229 brott mot tobakslagen. Vidare gjordes 5 360 anmälningar om utpressning, och 79 anmälningar om ocker.

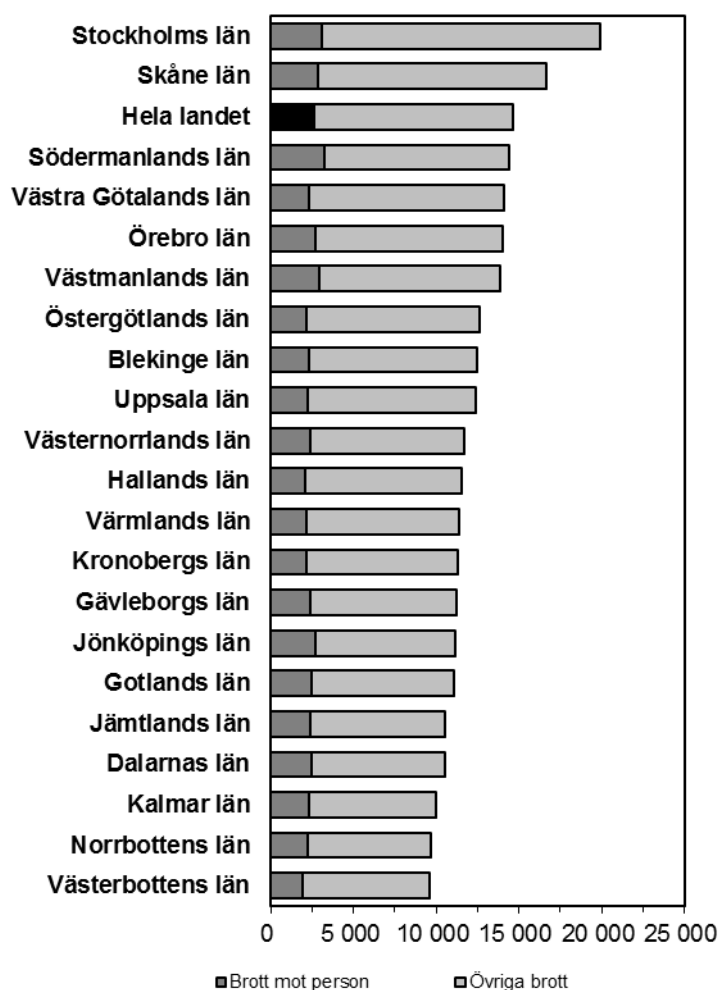
### Regional fördelning

I relation till folkmängden anmäls flest brott i storstadsregionerna. I Stockholms län anmäldes ungefär 19 900 brott per 100 000 invånare under 2013, medan motsvarande siffra för Västerbottens län är 9 620 brott per 100 000 invånare, eller cirka hälften så många som i Stockholms län.



Under 2013 uppvisade några län relativt stora förändringar jämfört med föregående år. Det totala antalet anmälda brott per 100 000 minskade i Kronobergs län (– 24 %), Gotlands län (– 20 %) och Kalmar län (– 8 %). Däremot ökade antalet anmälda brott per 100 000 i Blekinge län (+ 10 %), Jönköpings län (+ 5 %) och Västerbottens län (+ 4 %).

Vid kommunvisa jämförelser finns storstäderna Stockholm, Malmö och Göteborg bland de kommuner som redovisar högst antal anmälda brott per 100 000 invånare. Men även kommuner med hög genomströmning av människor som inte är bofasta i kommunen, till exempel Sigtuna (internationell flygplats) och Helsingborg (färjetrafik), uppvisar ett stort antal brott per 100 000 invånare i befolkningen. I storstäderna redovisas av samma skäl det högsta antalet anmälda brott i stadskärnorna, som stadsdelen Norrmalm i Stockholm och Centrum i Göteborg och Malmö.



Figur 22. Antal anmälda brott per 100 000 invånare, länsvis, 2013.

## **Statistikens innehåll**

### **Anmälda brott**

I den officiella statistiken över anmälda brott redovisas brott som anmälts till och registrerats av polis, tull, åklagare eller Ekobrottsmyndigheten i Sverige under redovisningsperioden. Brotten kan alltså ha ägt rum före registreringstillfället och behöver inte ha upptäckts det år eller den månad som redovisningen avser. De flesta av de anmälda brotten har skett i Sverige, men för 1–2 procent ligger brottsplatsen utomlands.

Det som redovisas är det totala antalet anmälda brott, det vill säga även händelser som efter utredning visar sig inte vara brott, eller där brott inte kan styrkas. Det är särskilt viktigt att komma ihåg vid jämförelser med annan kriminalstatistik och vid internationella jämförelser, där man ofta har en snävare definition av begreppet brott. Då det gäller till exempel mord, dråp och misshandel med dödlig utgång har det vid jämförelser med dödsorsaksstatistiken och annan forskning visat sig att det faktiska antalet personer som avlidit som en följd av dödligt våld under de senaste åren varit mellan 34 och 50 procent av det antal anmälda brott som redovisas i kriminalstatistiken.

För brott som anmälts till och registreras av Tullverket (huvudsakligen smugglingsbrott) redovisas endast uppgifter om brott där det finns en skäligen misstänkt person. Statistiken över anmälda brott innehåller enbart de tullärenden som överlämnas till åklagaren. Många av de ärenden som tullen lägger ner kommer således inte med i statistiken.

Statistiken över antalet anmälda brott ger en allmän beskrivning av den anmälda brottslighetens nivå, utveckling, struktur och regionala fördelning i Sverige per år och månad. Den används främst för att följa upp, bedöma, planera och utveckla rättsväsendets verksamheter samt för att belysa brottsligheten i olika avseenden, såväl i ett nationellt perspektiv som på regional och lokal nivå. Oftast är det utvecklingen av den faktiska brottsligheten som är intressant. Statistiken visar dock endast en del av denna verklighet, nämligen den del som kommer till Polisens och andra registrerande myndigheters kännedom. En utförligare beskrivning av hur statistiken ska tolkas ges i rapporten *Konsten att läsa statistik om brottslighet* (rapport 2006:1) som finns på Brås webbplats, <[www.bra.se](http://www.bra.se)>.

### **Kategorisering av brott**

Brottsredovisningen omfattar brott mot brottsbalken (BrB)<sup>3</sup>, brott mot trafikbrottslagen (TBL), brott mot narkotikastrafflagen (NSL) samt brott mot specialstraffrättsliga författningar för vilka fängelse ingår i straffskalan. Försök, förberedelse och stämpling<sup>4</sup> till brott redovisas i allmänhet som fullbordade brott. Försöksbrotten redovisas separat enbart för mord och dråp, våldtäkter, biltillgrepp och bostadsinbrott. I samband med att ett brott registreras hos polisen kategoriseras brotten i enlighet med regler som utfärdas av Brå i samråd med Rikspolisstyrelsen (RPS), Åklagarmyndigheten (ÅM), Ekobrotts-

<sup>3</sup> Följande brott ingår dock inte: vållande till kroppsskada eller sjukdom i samband med trafikolycka (3 kap. 8 § BrB), egenmäktigt förfarande genom olovligt utnyttjande av annans parkeringsplats (8 kap. 8 § BrB) och förargelseväckande beteende (16 kap. 16 § BrB).

<sup>4</sup> Med stämpling (enligt 23 kap. 2 § 2 st. BrB) menas antingen att en person i samråd med någon annan planerar att utföra brottet, eller att en person själv erbjuder sig eller övertalar någon annan att utföra brottet.

myndigheten (EBM) och Tullverket. Kategoriseringen, som bygger på brottskoder, utgår från gällande lagstiftning och görs utifrån den information som finns om brottet vid anmälningstillfället. Kategoriseringen kan även grunda sig på uppgifter om till exempel offer, brottsplats och gärningspersonens tillvägagångssätt.

Hur antalet brott beräknas för de enskilda brottstyperna framgår av publikationen *Klassificering av brott* som finns på Brås webbplats, [www.bra.se](http://www.bra.se). Huvudprincipen är att varje gång ett visst lagrum överträtts ska det räknas som ett brott.

### Regional fördelning

Statistiken över anmälda brott redovisas för hela landet och per län, vanligtvis där brotten anmäls, samt per kommun där brottet är begånget. Vissa brott kan sakna uppgift om kommun, och då redovisas brotten bara på länsnivå. Från och med 1998 sammanfaller den geografiska länsindelningen med polismyndigheternas verksamhetsområden.

### Insamling och bearbetning

Statistiken över anmälda brott grundar sig på de uppgifter som polis och åklagare registrerar i sina ärenderegistreringssystem.

När ett brott kommer till polisens kännedom upprättas en brottsanmälan som läggs in i det lokala ärendehanteringssystemet (RAR/PUST). Den lokala polismyndigheten skickar sedan uppgifterna till Rikspolisstyrelsen (RPS), som levererar uppgifterna veckovis till Brå. Dessutom levereras vissa uppgifter från åklagarnas och tullens ärendesystem till Brå. Hos Brå granskas och bearbetas uppgifterna innan de sammanställs till statistik.

Brå publicerar statistik över anmälda brott månadsvis, kvartalsvis och årsvis.

### Jämförelser över tid

Statistik över anmälda brott har förts sedan 1950. Statistikrutinerna för anmälda brott har ändrats vid flera tillfällen, till exempel genom ny insamlingsteknik eller nya redovisningssätt. Även enskilda händelser kan tillfälligt påverka statistiken under vissa år. Dessa förändringar är viktiga att känna till vid jämförelser av de anmälda brotten över tid.

### *Förändringar i statistiken på grund av enskilda ärenden som omfattar många brott*

Enstaka ärenden som omfattar en stor mängd brott kan ge upphov till märkbara förändringar i statistiken över anmälda brott, uppklarade brott och misstänkta personer mellan olika år. I synnerhet när det gäller brottskategorier eller redovisningsområden där nivån vanligtvis är relativt låg.

Enstaka stora ärenden kan skapa problem vid jämförelser över tid och osäkerhet kring huruvida en förändring är generell. Förekomst av stora ärenden är ovanliga men bör beaktas vid tolkning av statistiken. Nedan följer en sammanställning av stora ärenden som har identifierats de senaste tre åren i fallande ordning.

- År 2013 anmäldes ett ärende med många ofredandebrott i Jönköpings län. Åtminstone cirka hälften av brotten klarades upp samma år på tekniskt vis.
- År 2012 anmäldes ett par ärenden med många langningsbrott (olovlig försäljning och olovligt innehav av alkoholdrycker) i Kronobergs län. De flesta av brotten klarades upp samma år, både med beslut som definieras som personuppklarande och på tekniskt vis.
- År 2011 anmäldes ett stort ärende med många dopningsbrott i Skåne. De flesta brotten klarades upp samma år med beslut som definieras som personuppklarande.

### *Tekniska och juridiska förändringar*

Nedan följer en sammanställning av olika systemtekniska och lagstiftningsmässiga förändringar sedan 1965, som i olika utsträckning har påverkat statistiken över anmälda brott. Dessa förändringar bör beaktas vid tolkning av statistiken. De är redovisade i fallande ordning, med de senaste förändringarna först. Styckena är skrivna så att de kan läsas separat. Den som är intresserad av ett specifikt år kan gå direkt till det relevanta stycket.

- Under februari 2013 driftsatte Polisen ett nytt ärendehanteringssystem (Siebel-Pust) som ersatte det tidigare ärendehanteringssystemet Pust. Det nya ärendehanteringssystemet hade vissa brister vid driftsättningen, vilket har inneburit att det inledningsvis har använts i begränsad omfattning av polismyndigheterna. Brå har samarbetat med Polisen och Åklagarmyndigheten för att omhänderta och avhjälpa bristerna i systemet. Det större systemskifte som införandet av utgör kan ge effekter som inledningsvis är svåra att överblicka. Det kan bland annat handla om tekniska faktorer, inläring hos användarna och förändrade arbetssätt. Brå kommer löpande bevaka de eventuella effekter som systemskiftet bedöms kunna ha på statistiken. En generell rekommendation är att iaktta en ökad försiktighet vid analyser av utvecklingen av de brottstyper som hanteras i Siebel-Pust, nämligen ringa stöldbrott (snatteri), ringa narkotikabrott (eget bruk och innehav), knivlagen, sjöfylleri (inkl. grovt) samt trafikbrott som t.ex. rattfylleribrott och olovlig körning. Övriga brottstyper hanteras fortfarande i en RIF-anpassad version av ärendehanteringssystemet RAR (se nedan).
- I början av december 2012 genomförde Åklagarmyndigheten anpassningar av sitt ärendehanteringssystem Cåbra för att uppfylla de krav som ställs inom projektet Rättsväsendets informationsförsörjning (RIF). Driftsättningen av åklagarnas nya system inverkar inte direkt på statistiken över anmälda brott 2012, men statistiken påverkas av ett mindre bortfall i de brott som registrerades i den nya versionen av Cåbra under de tre sista veckorna i december 2012. Vid tester har det framgått att det i huvudsak påverkat statistiken över ekonomiskt relaterad brottslighet men även till viss del miljöbrotten. Framför allt har statistiken över brott mot skattebrottslagen påverkats, där cirka 1 500 anmälda brott skulle ha tillförts om samtliga uppgifter ingått i statistiken. För övriga brottstyper bedöms påverkan vara försumbar.
- Under perioden augusti till december 2012 har Polisen gjort anpassningar i sitt ärendehanteringssystem RAR för att uppfylla de krav som ställs inom projektet

Rättsväsendets informationsförsörjning (RIF). Förändringar i och med anpassningen som kan ha betydelse för statistiken över anmälda brott är bland annat förändringar i hur brott registreras, hur informationsöverföringen mellan myndigheterna sker samt svårigheter att identifiera unika brott i ärenden som överförs mellan nya och äldre versioner av ärendehanteringssystemen hos Polisen. Det är därmed viktigt att vidta en ökad försiktighet då statistiken tolkas. Brå analyserar löpande vilken inverkan nämnda förändringarna har på brottsstatistiken.

- Till följd av Åklagarmyndighetens införande av ett nytt ärendehanteringssystem (Cåbra), se nedanstående punkter, gjordes anpassningar i Brå:s statistikdatabas under 2010. Syftet med anpassningarna var att förbättra tillförlitligheten i antalsräkningen av anmälda brott som registrerats hos Åklagarmyndigheten eller Ekobrottsmyndigheten. I Cåbra har en unik brottsidentitet (BID) införts som ger bättre möjligheter att identifiera och följa upp enskilda brott. Det gäller till exempel brott som av administrativa skäl flyttas mellan olika ärenden eller åklagarkammare. Analyser efter anpassningen till den unika brottsidentiteten visar att antalet anmälda brott har varit underskattade sedan systemskiftet hos Åklagarmyndigheten. Vid tester har det visat sig att det i statistiken över samtliga anmälda brott under 2007 har cirka 0,8 procent fler brott tillkommit efter anpassningen. Motsvarande för åren 2008–2009 är cirka 0,2 procent fler brott. Underskattningen av antalet anmälda brott kan framför allt härröras till anmälda skattebrott samt även till viss del till borgenärsbrott. Detta beror på att dessa brottstyper oftast registreras i Åklagarmyndighetens ärendehanteringssystem. Enligt de gjorda testerna har nästan dubbelt så många skattebrott tillkommit efter anpassningen för 2007 och drygt 60 procent fler borgenärsbrott. För åren 2008–2009 har 10 respektive 1 procent fler skattebrott tillkommit samt 8 respektive 1 procent fler borgenärsbrott. Därmed är inte jämförelser av anmälda borgenärs- och skattebrott åren 2007–2010 relevanta. När det gäller statistik över den ekonomiska brottsligheten är jämförbarheten och tolkningen även för tidigare år problematisk, se nedanstående punkter. För mer information om påverkan av ovan beskrivna anpassningar till Cåbra, kontakta enheten för Rättsstatistik på Brå.
- I och med införandet av Åklagarmyndighetens nya ärendehanteringssystem (Cåbra) under andra halvåret 2007 kunde Ekobrottsmyndigheten förbättra antalsräkning och registrering av de anmälda brotten. I enlighet med anvisningarna i *Kodning av brott* som finns publicerade på [www.bra.se](http://www.bra.se) övergick Ekobrottsmyndigheten till en mer extensiv antalsräkning som innebär att användare nu registrerar ett brott för varje deklaration eller räkenskapsår. Enligt tidigare praxis registrerades endast ett brott oavsett antal deklarationer och utan hänsyn till hur många räkenskapsår som omfattades. Förändringen genomfördes under 2008. För utförligare information se kapitlet *Statistikens innehåll, Kriminalstatistik 2009* (rapport 2010:15).
- Under 2007 införde Åklagarmyndigheten successivt ett nytt ärendehanteringssystem (Cåbra) som ersatte tidigare system (Brådis och Envis). Systemomläggningen påbörjades i februari 2007 och skedde successivt i olika åklagarkammare fram till juni 2007. Förbättringen i statistiken över anmälda brott till följd av systemomläggningen berör brott som vanligtvis anmäls direkt till åklagaren, såsom skattebrott, miljöbrott och borgenärsbrott (11 kap. BrB). Ändringen innebär att även information om brott som saknar en misstänkt person levereras till Brå. Samtliga

anmälda brott i dessa kategorier ingår därmed i statistiken från och med 2007. Tidigare år redovisades endast anmälda brott där det fanns en skäligen misstänkt person. Detta har medfört att det från och med 2007 redovisas betydligt fler anmälda skattebrott, miljöbrott och borgenärsbrott jämfört med föregående år. För utförligare information se kapitlet *Statistikens innehåll, Kriminalstatistik 2009* (Rapport 2010:15).

- I statistiken över anmälda brott har ett mindre fel upptäckts som berör vissa typer av skattebrott under åren 2005–2006 och brott avseende föroreningar från fartyg för åren 2002–2006. Det innebär att antalet för dessa brott underskattades något under de åren.
- Under 2007 införde polisen möjligheten att anmäla vissa brott via internet. Det har medfört att många brott, speciellt cykelstölder i Stockholms, Södermanlands och Gotlands län, inte har kunnat knytas till en viss kommun utan har rapporterats under okänd kommun i respektive län.
- I slutet av 1999 påbörjades en större omläggning hos Rikspolisstyrelsen av de system som levererar uppgifter till statistiken. Med anledning av detta har Brå gjort stora omläggningar av sitt statistiksystem och hämtar numera in uppgifter om anmälda brott direkt från Polisens ärendesystem (RAR). Dessa omläggningar kan ha påverkat statistiken under åren 1999 och 2000. Bland annat kan antalet trafikbrott ha påverkats av omläggningen. För mer information, se publikationerna *Kriminalstatistik 1999* och *Kriminalstatistik 2000*.
- Den brottskod som infördes 1997 i Polisens ärendesystem för de fall där brottstyp inte kan anges direkt vid anmälningstillfället redovisades i statistiken till och med 2002, men togs sedan bort. För mer information, se publikationerna *Kriminalstatistik 2003*, *Kriminalstatistik 2004* och *Kriminalstatistik 2005*.
- Mellan 1994 och 1998 genomgick polismyndigheterna en omorganisation. De tidigare 118 myndigheterna slogs samman till 21 myndigheter som vardera omfattar ett län. Omorganisationen har medfört vissa problem med indataleveranserna. Detta har i viss mån påverkat statistiken, särskilt när det gäller regionala uppgifter.
- År 1994 övertog Brå ansvaret för den officiella kriminalstatistiken. Ansvaret för att även producera kriminalstatistiken övertogs av Brå i samband med bearbetningen av 1995 års statistik. Detta ansvar låg tidigare hos Statistiska centralbyrån (SCB). Ett nytt produktionssystem med en relationsdatabas har byggts upp. Omläggningen har i praktiken gett små effekter på jämförbarheten över tid. En kontroll av antalet anmälda brott mellan de två produktionssystemen ger en skillnad på 0,15 procent. Statistiken över antalet uppkärade brott kan dock ha påverkats något mer. Någon motsvarande kontroll av storleksordningen har inte kunnat genomföras.
- Under åren 1991–1995 infördes successivt en datoriserad anmälningsrutin vid polismyndigheterna – Rationell anmälningsrutin (RAR). En effekt är att det i kategorin fullbordade mord, dråp samt misshandel med dödlig utgång nu registreras fler fall som egentligen inte är brott utan till exempel kan vara naturlig död, olyckshändelse eller överdos av narkotika, vilket leder till ett ökat antal registreringar. Jämförelser över tid för denna kategori är därför mycket osäkra.

- En omläggning av datasystemet genomfördes 1987.
- År 1975 infördes nya regler för kodning och antalsräkning av brott samtidigt som ADB-systemet för statistiken förändrades i grunden. Det är inte klarlagt i vad mån dessa omläggningar har påverkat jämförbarheten eller tillförlitligheten.
- Från och med 1965 ersätter brottsbalken den tidigare gällande strafflagen. De brott som anmälts under åren 1950–1964 har, i förekommande fall och så långt det varit möjligt, omrubricerats enligt den nya brottsbalkens terminologi.
- När polisväsendet förstatligades 1965 gjordes en genomgripande förändring av kriminalstatistiken. Diarieföringen gjordes enhetlig i polisdistrikten och ett nytt datoriserat system för statistikframställning infördes. Detta innebar bland annat att brottsredovisningen blev mer detaljerad, framför allt för förmögenhetsbrotten.

### **Kvalitetsstudier**

#### **Specialstudier om dödligt våld**

För att kunna redovisa det faktiska antalet begångna brott avseende dödligt våld gör Brå specialstudier av underlaget till statistiken sedan 2002. Samtliga anmälda fall av fullbordade mord, dråp eller misshandel med dödlig utgång samt vållande till annans död (exklusive de som inträffar i trafiken eller på arbetsplatser) har studerats. Avsikten med studierna är bland annat att fastställa om misstanken om brott kvarstår efter polisens utredning (slutredovisad förundersökning). De anmälda fallen av vållande till annans död kontrolleras för att ta reda på om det bland dessa gärningar finns brott som är av den karaktären att de borde ha rubricerats som misshandel med dödlig utgång. Med dödligt våld avses fullbordade mord, dråp och misshandel med dödligt våld som korrekt registrerats som sådana eller som felaktigt registrerats som vållande till annans död.

#### **Specialstudie om ekobrott**

År 2004 gjorde Brå en specialstudie för att undersöka skillnaden i antal mellan Brås statistik och Ekobrottsmyndighetens statistik avseende de anmälda ekobrotten. Slutsatsen blev att Brås statistik endast innehåller uppgifter om brott där det finns en koppling till en skäligen misstänkt person och att skattebrotten räknas på olika sätt. I och med införandet av Cåbra 2007 levereras även information om brott som saknar en misstänkt person till Brå.

För mer information se *Kvalitetsstudie om ekobrott*, som finns att ladda ner från [www.bra.se](http://www.bra.se).

#### **Kvaliteten i brottskoder**

För statistiken över anmälda brott, uppklarade brott samt misstänkta personer är uppgifter om brottskod avgörande för till vilken brottstyp man räknar brotten, besluten eller de registrerade misstankarna. För att få en bättre förståelse för kvaliteten i registreringen av brottskoder har Brå genomfört en kvalitetsstudie, som publicerades i september 2012.

Resultatet visar att felkodningar framför allt påverkar fördelningen av brott inom de olika brottskategorierna. Det är sällan som anmälningarna skulle ha kodats till en helt annan kategori. Till exempel bedömdes studiens samtliga anmälningar som getts en

brottskod för bedrägeri ha registrerats till rätt brottskategori. Däremot förekom felkodningar för vilken typ av bedrägeri det var frågan om, datorbedrägeri, bluffaktura, bedrägeri med hjälp av internet eller annat. Generellt förekom en överanvändning av koderna för ärenden utan egen brottskod, som *övrigt bedrägeri* eller *annan stöld*, vilket också innebar att brottstyper med egen brottskod var underanvända, som t.ex. *bedrägeri med hjälp av internet*.

Ytterligare områden där det på grund av felkodningar finns anledning att iaktta försiktighet vid tolkningen av statistiken är variabler avseende *i nära relation/ej i nära relation, bekant/obekant, grovt/annat än grovt, försök/fullbordat samt inomhus/utomhus*. Det framgår av den ovan nämnda studien, men också i andra undersökningar som gjorts av Brå och SCB rörande användningen av brottskoder. För ytterligare information, se rapporten *Användningen av brottskoder, en kvalitetsstudie inom kriminalstatistiken*: [www.bra.se/brottskodsstudie](http://www.bra.se/brottskodsstudie)

*mars 2014*

Brå ansvarar för den officiella kriminalstatistiken och har till uppgift att förse rättsväsendets myndigheter, brottsförebyggande aktörer och övriga användare med statistik av god kvalitet som underlag för beslutsfattande, utredningsverksamhet, debatt och forskning.

, Utifrån insamlade uppgifter från rättsväsendets administrativa system sammanställer och presenterar Enheten för rättsstatistik på Brå årligen cirka 400 tabeller på månads-, kvartals- och årsbasis inom områdena brott, personer lagförda för brott, kriminalvård och återfall i brott. Uppgifterna redovisas på såväl nationell som regional och lokal nivå.

Tabellerna publiceras på Brås webbplats, [www.bra.se/statistik](http://www.bra.se/statistik), tillsammans med tolkningsanvisningar, kommentarer och analyser, samt i de två publikationerna *Kriminalstatistik* och *Narkotikastatistik*.

Statistik över anmälda brott har förts sedan 1950. Statistiska centralbyrån publicerade årligen statistik till och med redovisningsåret 1992.